

10/2680



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı
Tarih : 15 Mart 2018
Sayı : 1770

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlık hakkı, Anayasa'da "temel haklar" arasında yer verilen bir hak olduğu gibi, Türkiye'nin taraf olduğu ve usulüne göre iç hukukuna dahil ettiği uluslararası hukuk kaynakları tarafından düzenlenmiş bir "insan hakkıdır". İnsan hakkı niteliği, sağlık hakkının hem Anayasa'nın 90. maddesinde konulan "esas alın(ma)" hükmü; hem de, 2. maddesinde yer verilen "insan haklarına saygılı(...) devlet" niteliği doğrultusunda anlaşılmasını gerektirir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler" bölümünde yer alan ve "Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması" başlığını taşıyan 56. Maddesi de "beden ve ruh sağlığı(ndan)" söz etmekte ve sağlık hakkını düzenlemektedir. Madde metni şu şekildedir: "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir. Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, iş birliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp, hizmet vermesini düzenler. Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir. Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir."

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin 25. Maddesinin 1. Paragrafı, "herkesin gerek kendisi gerek ailesi için yiyecek, giyecek, konut, sağlık bakımı ve gerekli toplumsal hizmetler de içinde olmak üzere sağlığına ve esenliğine uygun bir yaşam düzeyine sahip olma hakkı" olduğunu beyan etmektedir. Türkiye'nin taraf olduğu Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi, uluslararası insan hukuku içinde sağlık hakkı konusunda en kapsamlı maddeyi sunmaktadır. Buna göre, Sözleşmenin 12. Maddesinin 1. Paragrafı, taraf Devletlerin, "herkesin mümkün olan en yüksek seviyede fiziksel ve ruhsal sağlık standartlarına sahip olma hakkını" tanıdığını belirtirken, aynı maddenin 2. Paragrafı, "Devletlerin bu hakkı tam olarak gerçekleştirmek amacıyla alacakları tedbirleri" açık bir biçimde sıralamaktadır.

Sağlık hakkı ayrıca, diğer insan hakları belgelerinde 1965 tarihli Her Türlü Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmesinin 5 (e) (iv). Maddesinde, 1979 tarihli Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinin 11.1 (f) ve 12. Maddelerinde, 1989 tarihli Çocuk Hakları Sözleşmesinin 24. Maddesinde tanınmaktadır. 1996 yılında gözden geçirilen 1961 tarihli Avrupa Sosyal Şartı (11. Madde) benzer şekilde yer almakta, ayrıca sağlık hakkı, İnsan Hakları Komisyonu



bildirgelerinde, 1993 tarihli Viyana Bildirgesi ve Eylem Programı ile diğer uluslararası belgelerde düzenlenmiş bulunmaktadır.

Kişilerin maddi ve manevi varlıklarını geliştirebilmelerinin mutlu ve huzurlu olabilmelerinin başlıca şartı, ihtiyaç duydukları anda sağlık hizmetlerine ulaşp bu hizmetlerden yararlanabilmeleridir. Devlet için bir görev ve kişiler için de bir hak olan bu amacın gerçekleştirilmesine, bu haktan yararlanmayı zorlaştırıcı ya da zayıflatıcı düzenlemeler Anayasa'ya aykırı düşer. Sağlık hizmetleri, doğrudan yaşam hakkı ile ilgili olması nedeniyle diğer kamu hizmetlerinden farklıdır. Sağlık hizmetinin temel hedefi olan insan sağlığı, mahiyeti itibarıyla ertelenemez ve ikame edilemez bir özelliğe sahiptir.

Son zamanlarda kanser tedavisinde kullanılan çeşitli ilaçlara erişimde önemli sıkıntılar olduğu gözükmemektedir. İlaça erişimin kısıtlı olması beraberinde ciddi etik ve tıbbi sorunları da getirmektedir. Bu durum hastaların tedavisinin aksamasına neden olduğu gibi ilaçların merdiven altı ve karaborsada çok pahalıya satılmasına da yol açmaktadır.

Anılan gerekçelerle kanser hastalarının ilaç temininde yaşadığı sorunlar ve astronomik ücretlerle karaborsada satıldığı ifade edilen ilaçların yarattığı psikolojik, sosyal ve tıbbi sorunların araştırılması amacı ile Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

Niyazi Nefi Karay
Ansalayır Mr.

Cemal İyrek
Beyoğlu

Barış YARKADAŞ

İstanbul Milletvekili

Yakup Akbaş

Kemal İYREK

Samir

Serkan Topal
Hortay Mr.

Veadi GARDAR
KIRCLARELİ

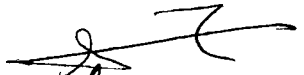
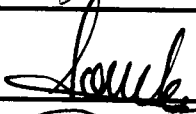
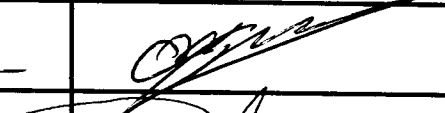
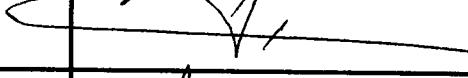
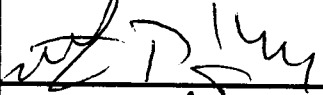
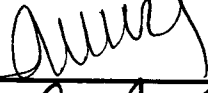
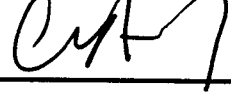
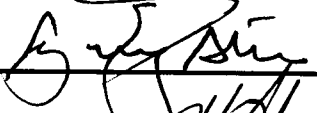
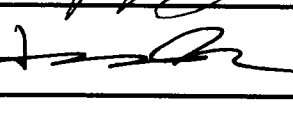
Kann Arslan
Deniz

SİBEL ÖZDEMİR
İstanbul



Mehmet YÖKDAĞ
Gaziantep Milletvekili

1770 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Haydar ANAR	Kocaeli	
Yakup ZARAR	Kocaeli	
Hüseyin MİRAN	Bursa	
Ömer Fethi Güner	Anıtepe	
Bülent Beleniz	Giresun	
Mustafa BAYRAM	İzmir	
Ali YAZICI	İzmir	
Onursal ADIGÜZEL	İstanbul	
Binnat Ertan	İstanbul	
Ayhan Altın	Mersin	
İrfan BAKIR	ISPARTA	
Mahmut Tanal	İST	
Özcan Kaya	İzmir	
SEYİT KURBAN	Mersin	

T. E. M. M.
CUMHURİYET HALK
CHP
1923

